

HAMERSTUK

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 104
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

Nationaal Beraad Digitale Overheid

Aan:	Nationaal Beraad Digitale Overheid		
Van:	Forum Standaardisatie		
Datum:	19 november 2014	Versie	1.0
Betreft:	opname standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst en het toekennen van de status 'uitstekend beheerproces'.		

2014-0000624184

Het Nationaal Beraad Digitale Overheid wordt gevraagd in te stemmen met:

1. Op de 'pas toe of leg uit'-lijst nieuwe versies opnemen van standaarden voor geografische informatie (geo-standaarden) en het voor deze standaarden toekennen van de status 'uitstekend beheerproces';
2. Op de 'pas toe of leg uit'-lijst een nieuwe versie opnemen van een standaard voor bodeminformatie (SIKB0101 versie 11) en het voor deze standaard toekennen van de status 'uitstekend beheerproces'.
3. Op de 'pas toe of leg uit'-lijst een nieuwe versie opnemen van een standaard voor bouw informatie (VISI versie 1.4) en het voor deze standaard toekennen van de status 'uitstekend beheerproces'.
4. De opname van een standaard voor Content- en Documentmanagementsystemen (CMIS) op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Toelichting bij de pas toe of leg uit lijst

over de 'pas toe of leg uit'-lijst

Het is het kabinetsbeleid dat open standaarden overheidsbreed worden gebruikt op basis van een pas toe of leg uit-regime voor concrete standaarden van een 'pas toe of leg uit'-lijst. Het College Standaardisatie bekrachtigde de standaarden die op deze lijst worden geplaatst op advies van het Forum Standaardisatie met deskundigen uit het bedrijfsleven, de wetenschap en de overheid. Het Nationaal Beraad heeft de taak van het College Standaardisatie in oktober overgenomen.

Overheden en semi-overheden zijn verplicht om de standaarden van de 'pas toe of leg uit'-lijst te vragen bij aanschaf of (ver)bouw van ICT-systemen/-diensten ('pas toe'). Afwijken mag alleen met zwaarwegende redenen en verantwoording hierover moet worden afgelegd in het jaarverslag ('leg uit'). 'Pas toe of leg uit'-standaarden zijn open standaarden met overheidsbrede werking en met reeds bewezen meerwaarde, en die nog niet breed toegepast worden. Gebruik van deze standaarden verbetert de digitale communicatie (interoperabiliteit) tussen overheden onderling en tussen overheden en bedrijven en overheden en burgers. Daarnaast kunnen open standaarden door iedere leverancier worden ingebouwd,

wat de leveranciersafhankelijkheid (vendor lock-in) voor overheden vermindert. Het proces voor het toetsen van standaarden is transparant en robuust op basis van expertsessies en openbare consultaties.

Over de status uitstekend beheerproces

Als een standaardisatieorganisatie het beheer van een standaard goed heeft geregeld, kan besloten worden dat voor het opnemen van (toekomstige) nieuwe versies van die standaard geen aanvullende toetsingsprocedure nodig is. Het beheer en versiebeheer van de standaard is dan zodanig open en structureel vormgegeven, dat erop vertrouwd kan worden dat alle mogelijke belangen die spelen rondom de standaard door de standaardisatieorganisatie correct zijn meegenomen en afgewogen. Op het moment dat een nieuwe versie van de standaard wordt aangemeld hoeft de standaard niet de volledige procedure te doorlopen. Wel voert het Bureau Forum Standaardisatie altijd een controle uit op de gevolgde procedure en zal het Forum over de nieuwe versie worden ingelicht.

Datum
5 juni 2014

Hierna worden de beslispunten toegelicht.

Ad.1 Nieuwe versies van standaarden voor geografische informatie (geo-standaarden) en 'uitstekend beheerproces'

Veel organisaties zijn betrokken bij het registreren en uitwisselen van informatie met een geografische component. Dat wil zeggen: informatie over objecten die gerelateerd zijn aan een geografische locatie. Het gaat bijvoorbeeld om kadastrale informatie en informatie over waterhuishouding. Om er voor te zorgen dat de geoinformatiehuishouding van organisaties goed op elkaar aansluit en informatie tussen domeinen kan worden uitgewisseld is een set van standaarden ontwikkeld, de Geo-standaarden. De Geo-standaarden staan al op de 'pas toe of leg uit'-lijst. De beheerorganisatie van de standaarden is Geonovum.

Na toetsing van de criteria en de doorlopen procedure¹ adviseert het Forum aan het Nationaal Beraad om:

1. *Twee nieuwe versie van de geo-standaarden op te nemen op de 'pas toe of leg uit'-lijst;*²
2. *Geonovum voor de Geo-standaarden³ het predicaat 'uitstekend beheerproces' toe te kennen.*

Ad.2 Nieuwe versie van een standaard voor bodeminformatie (SIKB0101) en uitstekend beheerproces

SIKB0101 is een open standaard die het mogelijk maakt om op een eenduidige wijze gegevens over de (milieu)kwaliteit van de bodem uit te wisselen binnen de keten van het bodembeheer. Schadelijke gevolgen door bodemvervuiling voor de volksgezondheid en het milieu kunnen hierdoor worden vastgesteld en voorkomen. Versie 10 staat op de 'pas toe of leg uit'-lijst en met het verschijnen van versie 11 is de standaard grondig herzien. Tegelijkertijd met het toetsen van de standaard is getoetst of de beheerorganisatie voor SIKB0101 (SIKB) in aanmerking komt voor het predicaat 'uitstekend beheerproces'.

¹ Documentatie over de procedure, het expertadvies, het forumadvies met adoptiemaatregelen zijn te vinden op:

<https://lijsten.forumstandaardisatie.nl/open-standaard/geo-standaarden-0>

² Het betreft hier de standaarden: versie 1.3 van het Nederlands metadataprofiel op ISO 19115 voor geografie en versie 1.2 van het Nederlands metadataprofiel op ISO 19119 voor services.

³ 'Uitstekend beheerproces' is van toepassing op de volgende standaarden: de Nederlandse (metadata)profielen op ISO 19115, ISO 19119, ISO 19142 en ISO 19128.

Na toetsing van de criteria en de doorlopen procedure⁴ adviseert het Forum aan het Nationaal Beraad om:

1. *SIKB0101 versie 11 op te nemen op de lijst voor 'pas toe of leg uit';*
2. *SIKB voor SIKB0101 het predicaat 'uitstekend beheerproces' toe te kennen.*

Datum
5 juni 2014

Ad.3 Nieuwe versie van voor het uitwisselen van bouw informatie (VISI) en uitstekend beheerproces

VISI versie 1.4 is een open standaard, die zich richt op digitale communicatie tussen partijen in een bouwproject. Het doel van VISI is om de transparantie en traceerbaarheid van het bouwproces te vergroten en hiermee de kwaliteit en efficiency te verhogen, en de doorlooptijd te verkorten. Uiteindelijk draagt dit bij aan beperking van de kosten- en procesbeheersing van bouwprojecten. Tegelijkertijd met het toetsen van de standaard is getoetst of de beheerorganisatie voor de VISI (CROW) in aanmerking komt voor het predicaat 'uitstekend beheerproces'.

Na toetsing van de criteria en de doorlopen procedure⁵ adviseert het Forum aan het Nationaal Beraad om:

1. *VISI versie 1.4 op te nemen op de lijst voor 'pas toe of leg uit';*
2. *CROW voor VISI het predicaat 'uitstekend beheerproces' toe te kennen.*

Ad.4 Standaard voor Content- en Documentmanagementsystemen (CMIS) op de 'pas toe of leg uit'-lijst

CMIS is een open standaard die het mogelijk maakt om bestanden en documenten uit contentmanagementsystemen (CMS) of documentmanagementsystemen (DMS) uit te wisselen. De meerwaarde van CMIS zit met name in het ontsluiten van ongestructureerde gegevens. Voorbeelden van ongestructureerde gegevens zijn tekstverwerkingsdocumenten, mediabestanden en presentaties. Door gebruik van de standaard is het niet nodig om aparte koppelingen te bouwen of een leverancierseigen oplossingen aan te schaffen voor het uitwisselen van gegevens tussen content management systemen of document management systemen.

CMIS wordt al op meerder plekken gebruikt in de overheid. Zo wordt de standaard gebruikt door de ministeries van BZK, SZW en Financiën als koppelvlak in het document- en workflowmanagementsysteem Digidoc. KING gebruikt CMIS in de specificatie 'Standaard Zaak- en Documentservices 1.0' Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) gebruikt CMIS om vanuit het document managementsysteem van elke veiligheidsregio documenten te ontsluiten voor het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS). De binnen de publieke sector veelgebruikte DMS en CMS systemen ondersteunen de standaard.

Na toetsing van de criteria en de doorlopen procedure⁶ adviseert het Forum aan het Nationaal Beraad om in te stemmen met:

1. *De opname van CMIS 1.0 op de 'pas toe of leg uit'-lijst;*

⁴ Documentatie over de procedure, het expertadvies en het forumadvies met adoptiemaatregelen zijn te vinden op:

<https://lijsten.forumstandaardisatie.nl/open-standaard/sikb0101-0>

⁵ Documentatie over de procedure, het expertadvies en het forumadvies met adoptiemaatregelen zijn te vinden op:

<https://lijsten.forumstandaardisatie.nl/open-standaard/visi-0>

⁶ De expertbijeenkomst, openbare consultatie en een aanvullend onderzoek hebben geleid tot het advies voor opname van CMIS op de lijst.

Documentatie over de procedure en het Forumadvies met de aanvullende adoptiemaatregelen zijn te vinden op :

<https://lijsten.forumstandaardisatie.nl/open-standaard/cm1s>.

2. *Het door de expertgroep gedefinieerde functionele toepassingsgebied en organisatorische werkingsgebied;*

- *Het toepassingsgebied: Het toegankelijk maken van ongestructureerde gegevens in content repositories van Content Management Systemen (CMS'en) en Document Management Systemen (DMS'en) met als doel deze gegevens uit te wisselen met andere CMS en DMS systemen.*
- *Het organisatorisch werkingsgebied: Overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en overige instellingen uit de publieke sector.*

Datum
5 juni 2014

Toelichting op het toepassingsgebied bij opname:

- Het toepassingsgebied stelt aan CMS en DMS systemen de eis om CMIS te ondersteunen bij het uitwisselen van ongestructureerde gegevens over de organisatiegrens heen. CMIS kan ook in andere typen databases worden gebruikt, maar wordt niet verplicht door de 'pas toe of leg uit'-status.
- CMIS is geen standaard om gegevens te beheren (recordmanagement). Een DMS of CMS systeem expliciet voor recordmanagement, valt buiten het toepassingsgebied en kan dus 'leg uit' zijn.
- CMIS ondersteunt geen situaties waarin een uitgebreide structuur van het metadatamodel nodig is, zoals subvelden van datavelden. In dat geval is een apart toepassingsprofiel nodig. Bij het ontwikkelen van een toepassingsprofiel moet CMIS wel worden overwogen als basis.